

Deres Ref.

Vår ref. (Bes oppgitt ved svar)

Dato:
15.05.13

PRIS FOR VELDREVEVET GÅRDSBRUK 2012 ER TILDELT MARIT, OTTO, SISSEL OG ARNT ÅSBAKK, FENES, 8020 BODØ.

Statutter for utdeling av vandrepokal for veldrevet gårdsbruk.

Vedtatt av styret i Nordland landbrukssekskap på møte den 26. april 2012.

Kandidaten skal være en god ambassadør for landbruksnæringa.
Som kandidat kan være enkeltbruker, brukerfamilie eller fellestiltak.

Følgende kriterier skal vektlegges ved valg av kandidat:

- Kandidaten skal være utadrettet og ha en positiv holdning til yrket.
- Gården skal være et positivt element i kulturlandskapet.
- Det stilles krav om total kvalitet i produksjonen. Total kvalitet omfatter blant annet etikk, jord- og plantekultur, dyrestell, produktkvalitet og at produksjonsfaktorene er tilpasset hverandre.
- Gården skal ha en sunn økonomi og en fornuftig utnyttning av ressursgrunnlaget.

Vandrepokalen for 2012 er tildelt Marit, Otto, Sissel og Arnt Åsbakk, Fenes, 8020 Bodø.

Kandidaten er foreslått av Norsk landbruksrådgiving Salten, Tine, Nortura og Norsvin. De skriver bl.a. følgende:

Felles begrunnelse: *Otto og Arnt er brødre og driver sammen den gamle lensmannsgården på Fenes 12 km fra Bodø sentrum. I 1973 bygde de grisehus for å utvide produksjonen slik at det ble et gårdsbruk å leve av for foreldrene og brødre med familie. Konene Marit og Sissel har deltatt aktivt i drifta og har også hatt verv som sine menn i ulike organisasjoner opp gjennom årene. Det er utfordrende å drive bynært gårdsbruk, men familien har i en årrekke vist at de får gode gras- og beiteavlinger på egen og leid jord. De utnytter husdyrgjødsla fra gris og ku maksimalt og sprer gjødsla slik at det blir minst mulig sjenanse for befolkningen som bor nær den vakre gården på Fenes. Begge familiene er svært positive til næringa og har vært flinke til å legge til rette slik at neste generasjon tidlig har kunnet delta i drifta. De har ei god økonomistyring og driver med et positivt resultat.*

Adresse:	Telefon	Telefaks	Bankgiro
Moloveien 10 8002 BODØ	75 54 78 40	75 54 78 75	4500.78.55633

Norsk landbruksrådgiving Salten: *De driver grasproduksjon med et godt vekstskifte slik at de får en høg avling. Fôrkvaliteten er god da de er svært dyktige til å satse på rett høstetidspunkt. Jorda gjødsles og kalkes og holdes i svært god hevd. Vi har vært så heldige å få arrangert markdager med utgangspunkt i drifta på gården. De er alltid faglig oppdatert, interessert og svært imøtekommende. Gode ambassadører for alle matprodusenter.*

Norsvin: *Hvert år kjører Norsvin en rangering av alle avlsbesetninger i Norge. Rangeringen er delt i en del for foredlingsbesetninger og en del for formeringsbesetninger. Besetningen til Åsbakk er en selvrekutterende formeringsbesetning. De avler sitt eget Landsvin som blir kryssset med Yorkshire og avkommet blir solgt til bruksbesetninger som LY-purker som bruksbesetningene bruker som sitt mormateriale til produksjon av smågris eller slaktegris. Åsbakk utfører en meget god jobb mot sine kunder mht oppfølging, kundekontakt og kvalitet på sine livdyr. Besetningen har i flere år vunnet oppgjøret for formeringsbesetninger i Norge i konkurranse med 54 andre besetninger.*

Nortura: *Melk og kjøttproduksjonen på storfe har vært i jamn vekst siden overtakelsen først på åttitallet. Melkekvoten er i dag på omkring 120 tonn og det slaktes omkring 25 storfe i året som gir en produksjon av storfekjøtt på 6 tonn. Driftsbygningen for storfe har vært i utviklende vedlikehold kontinuerlig siden overtakelsen. Har produsert elitemelk. Det er vel imidlertid i svineproduksjonen brukerne har gjort seg mest bemerket de senere årene. Rollen som formeringsbesetning har hatt svært stor betydning for svinemiljøet i Salten. De har levert mordyr av LY-purker til avtalt tid av avtalt kvalitet. Som livdyrleverandør er vel det å levere livdyr av topp kvalitet av svært stor betydning for de øvrige produsentene. Og besetningens produksjonsresultat har helt siden starten som formeringsbesetning ligget i landstoppen også på avdrått pr. årspurke. Flere av bruksbesetningene som får livdyr her ligger også svært godt an resultatmessig over tid. I tillegg er det vel som kundebehandlere de gjør seg mest bemerket. De leverer godt dyremateriale og i tillegg er de et faglig tyngdepunkt for bruksbesetningene sine. Allerede når du svinger av hovedveien på Fenes og inn til gården får du et godt bilde som gjenspeiler et veldrevet bruk på alle måter.*

Tine: *Driften av melkeproduksjonen fremstår som meget god. De har god avdrått og leverer melk av meget høy kvalitet. Det ble levert elitemelk i hele 2012. Brukerne har fokus på godt dyrehold med stor fokus på kvalitet. Det at foretaket drives som ansvarlig selskap gjør behovet for styringsverktøy og kommunikasjon mellom deltakerne viktig. Dette har de lyktes med.*

Utvalget som har vurdert innkomne forslag vil spesielt nevne følgende argumenter:

- Begrunnelsen fra forslagsstillerne viste at dette var sterke kandidater til prisen. Dette inntrykket ble forsterket ved besøk på bruket. Otto er 62 år, de andre er i slutten av 50-åra.

- De fire overtok gården fra foreldrene til Otto og Arnt i 1981, men sønnene har jobbet på gården i alle år. Det var melkeproduksjon og svinehold på gården da de overtok. I dag har de 46 dekar eget areal og leier resten i nærheten av gården slik at de totalt driver 404 dekar inklusiv innmarksbeite. Arealet i drift har økt med 50 dekar siden de overtok i 1981. Alle fire har vært med i drifta hele tida. De har ikke hatt jobber utenom.

- Det ble bygd tomannsbolig som stod ferdig i 1979. Huset ble utvida i 1988/89. I 1995 bygde de på kufjøset og satte opp to tårnsiloer. I tillegg moderniserte de fjøset samtidig. De bygde redskapshus i 1986. Brukerne restaurerte og bygde om grise fjøset i 1999 da de ble formeringsbesetning. Krav om løsdrift kom samtidig og dette har vært positivt for grisen. I 2002 bygde de om et smågrisrom til fødeavdeling for å kunne levere nok hybridpurker. Til

slutt ble det bygd på ei livdyravdeling på grise fjøset i 2006. Marit og Otto skal bygge nytt hus ikke langt fra gården. De bygger der for å hjelpe til med drifta framover. De har overført sin halvpart av gården til sønnen Svein Magne fra 1. januar 2013. Svein Magne overtar halve huset på selve gården. Sønnen til Sissel og Arnt bor sørpå, men kommer nordover og hjelper til i slåttonna hvert år.

- Brukerne vedlikeholder grøfter både på eget og leid areal. De utfører kantpussing på alt areal som høstes og tar gode avlinger på enga. Melkekyr og ungdyr (unntatt okser) er på innmarksbeite ved gården. De har ca. 18 årskyr med 20 kalvinger i året. Melkekvoten er på 120 tonn. Avdrått er ca. 7900 liter pr. årsku. De har solgt drektige kviger og fører fram alle okser til slaktevekt på ca. 320 kg. Tilveksten er om lag 600 gram pr. dag.

- Det er en sterk prestasjon å bli beste formeringsbesetning på gris i Norge i 2010-2012. Avdrått ligger på 29-30 avvente smågris pr. årspurke. Hybridpurker leveres i Salten til 7-8 andre svineprodusenter. De er god faglig støtte for sine kunder. Fra 2002 har de solgt noe smågris til Beiarn og Meløy. I dag selges stort sett all smågrisen i tillegg til hybridpurkene. Økonomien har vært god i svineproduksjonen, men det er viktig å unngå overproduksjon. Miljøet er helt annerledes i svinenæringa enn i melkeproduksjonen. Næringa har to store årlige møter på gris som er viktig faglig. Vegamøtet er hvert år i mai og går over to dager. Otto skal holde foredrag i år om sin drift. I tillegg har de et julemøte på Mo over 2 dager med mye faglig innhold. Det er god oppslutning om disse møtene. De lokale svineavlslagene i fylket har årlige studieringer. Dette er viktig for miljø og fag.

- Det er en utfordring å drive bynært landbruk. De har et godt forhold til naboene, ellers ville det vært problematisk. Brukerne er utadventde. De var verter for Åpen Gård på slutten av 1990-tallet i regi av Bertnesdagene og Bondelaget. Da var det ca. 2000 besøkende innom gården. Ellers tar de hensyn til «byen» som kryper stadig nærmere. Man prøver å unngå spredning av husdyrgjødsel på de fineste dagene når folk er mye ute. De tømmer gjødselkjellerne så fort som mulig på et par dager med to gjødselvogner og harver ned gjødsla for å redusere lukta.

- Brukerne engasjerer seg i samfunnet utenom gården. Otto har vært lokal tillitsvalgt i Nord-Norges Salgslag, med i styret i Norsvin Salten og Bodin Bondelag i mange år, styreleder i Salten regnskapslag og med i volleyballgruppa i Innstranden idrettslag. Marit har vært leder i styret i Norsvin Nordland og Norsvin Salten, med i vedtektskomiteen i Nortura team gris, styret i Salten regnskapslag, med i fotballgruppa i Innstranden idrettslag, er leder nå i Norske kvinners sanitetsforening Nordland og i styret på landsplan, leder i valgkomiteen i Nordland landbruksselskap, vært i valgkomiteen til Norsvin på landsplan, styret i Innstranden sanitetsforening og styret i Kløveråsen utrednings- og kompetansesenter. Arnt har vært i styret i forsøksringen på 1990-tallet, styret i Norsvin Nordland og i styret i Bodø harmonimusikk i mange år. Sissel er med i styret i Innstranden sanitetsforening, vært i styret i Bodø Harmonimusikk og vært i styret i Nord-Norsk musikkorpsforbund.

- De har trivdes godt som bønder. Det har vært en stor fordel å være to familier som driver sammen. Det gir mulighet for å ha ordna ferie og fritid og er en fordel ved sykdom. Bøndene lager en halvårsplan for arbeidet på gården. Samarbeidet har fungert godt i alle år.

- Drifta, engasjementet og arbeidsinnsatsen holder meget høyt nivå. Brukernes gode landbruksdrift, utadretta holdning og engasjement ellers er et godt eksempel for andre. De viser at det er fullt mulig å drive en moderne gård selv om man bor tett inntil en by. De er gode forbilder for andre, og de fire brukerne er verdige prisvinnere.

